

**UCHWAŁA NR VI/25/209/21
RADY POWIATU W BIELSKU-BIAŁEJ**

z dnia 28 stycznia 2021 r.

**w sprawie: przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Bielskim na lata 2021 - 2028**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 920) w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zmianami)

**Rada Powiatu w Bielsku-Białej
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Bielskim na lata 2021 – 2028, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jan Borowski

**Powiatowy Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Bielskim
na lata 2021 – 2028**

BIELSKO-BIAŁA 2021

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
Podstawa prawna programu	4
Charakterystyka problemu przemocy w rodzinie	5
Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w powiecie bielskim	9
Wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie.....	19
Cele do realizacji	24
Monitoring i ewaluacja programu.....	28
Źródło finansowania programu	28

Wprowadzenie

Dom rodzinny spostrzegamy jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia, zagrożenia i poniżenia, lęku i rozpacz. Od kilkunastu lat w Polsce coraz częściej posługujemy się terminem "przemoc w rodzinie" lub nieco łagodniejszym "przemoc domowa".

W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania jej ofiarom angażuje się wielu profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie, bowiem środowisko rodzinne jest i powinno być skutecznie chronione przed ingerencjami zewnętrznymi. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zarówno wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozwagi w trakcie interwencji. Często przejawy przemocy domowej są spektakularne i nie mamy żadnych wątpliwości w jej rozpoznawaniu. Potrzebne jest jednak określenie praktycznych kryteriów wskazujących na obecność przemocy w bardziej złożonych przypadkach.

Przemoc w rodzinie jest istotnym problemem społecznym, którego skutki zarówno u osób dorosłych, jak i u dzieci są wielowymiarowe i mają wpływ na społeczne funkcjonowanie tych osób.

Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie stosujemy zapisy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna programu

Najważniejszym aktem prawnym obowiązującym w naszym kraju jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku, gwarantująca każdemu obywatelowi ochronę przed wszystkimi rodzajami przemocy. W rozdziale drugim „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne. Przyznając każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Głównym aktem prawnym, który precyzuje i określa rodzaje działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w Polsce jest powstała w 2005 roku ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.).

Ustawa określa:

- zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2019 poz. 2277 ze zm.) chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Innymi aktami prawnymi odnoszącymi się do zjawiska przemocy są:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020;
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2014-2020;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bielskiego na lata 2016-2025;

Charakterystyka problemu przemocy w rodzinie

Zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób w rodzinie, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc to wykorzystanie swojej przewagi nad drugim człowiekiem (fizycznej, emocjonalnej, społecznej, duchowej).

Mamy z nią do czynienia wówczas, gdy osoba słabsza (ofiara) poddana jest przez dłuższy czas negatywnym działaniom osoby lub grupy osób silniejszych (sprawcy przemocy).

Cechy charakterystyczne przemocy w rodzinie:

- **INTENCJONALNOŚĆ** – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- **NIERÓWNOMIERNOŚĆ SIŁ** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca jest silniejszy.
- **NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE** – sprawca wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary (np. do wolności, do nietykalności osobistej, do godności, szacunku itp.).
- **POWODUJE CIERPIENIE I BÓL** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Formy przemocy

- Przemoc fizyczna – polega na różnej gamie form zachowania o różnym stopniu nasilenia np. wymierzaniu policzków, biciu, kopaniu itp.¹
- Przemoc seksualna – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych (gwałt, zmuszanie do oglądania filmów, zdjęć pornograficznych itd.).²
- Przemoc psychiczna – słowne lub niewerbalne groźby użycia przemocy wobec osoby lub tego, co do niej należy. Ten rodzaj przemocy przejawia się m.in. w zastraszaniu, poniżaniu, ubliżaniu, szantażowaniu itp.³
- Przemoc ekonomiczna/ materialna – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwiania bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej ale również niszczenie przedmiotów itp.⁴
- zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rodzaje przemocy

- Przemoc gorąca – charakteryzuje się agresją słowną i fizyczną, związana jest z odreagowywaniem emocji na osobach najbliższych.
- Przemoc chłodna – jest pozbawiona gwałtownych wybuchów, emocji, przypomina raczej realizację z góry zaplanowanego scenariusza, często stosowana w imię fałszywie pojmowanych „wyższych celów” np. konsekwentnego wychowywania dziecka⁵.

---

¹ Cyt. za: J. Pospiszył: [w:] „Przemoc w rodzinie” Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 194, str. 94

² D. Jaszczak-Kuźmińska, Katarzyna Michalska (red.) – Przemoc w Rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych. Poradnik dla pracowników pierwszego kontaktu., Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2010; str.11;

³ Cyt. za: M. Stożek „Przemoc w rodzinie. Zapobieganie w świetle przepisów prawa” Instytut Psychologii i Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Warszawa 2009, str. 22;

⁴ D. Jaszczak-Kuźmińska, Katarzyna Michalska (red.) – Przemoc w Rodzinie..., str. 11;

⁵ Tamże, s. 14.

Cykl przemocy:

Faza narastającego napięcia - jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych incydentów takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie bliskiej osoby. Sprawca jest stale poirytowany i prowokuje kłótnie. Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację zaspakajając żądania partnera i robiąc wszystko by poprawić mu nastrój. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia, które spiętrzają napięcie. Sytuacja staje się nie do zniesienia i pojawia się agresja.

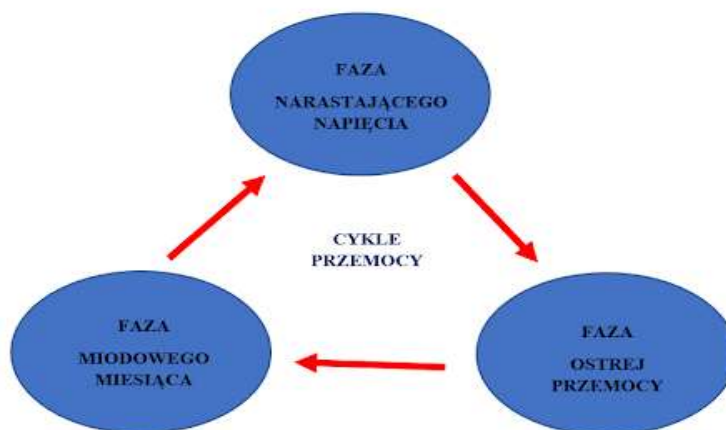
Faza ostrej przemocy - następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji. Czasami awanturę wywołuje sama ofiara zachowań przemocowych, ponieważ nie może już wytrzymać narastającego napięcia i chce żeby „już było po wszystkim”. W innych wypadkach gwałtowny atak wywołuje sprawca stawiając swojej ofierze żądania, których nie jest ona w stanie spełnić, na co on odpowiada agresją. Poirytowany dotąd sprawca wpada w szal, traci całkowicie kontrolę nad swoim zachowaniem i może pobić, zranić, okaleczyć ofiarę. Ta faza trwa stosunkowo krótko, ale może się zakończyć dramatycznie: pobiciem, uszkodzeniem ciała, a nawet śmiercią zaatakowanej osoby. Wraz z ustaniem aktu przemocy ofiara znajduje się w stanie szoku, nie chce uwierzyć w to co się stało. Pojawia się u niej przerażenie, bezradność, poczucie wstydu, ale także złość, która powoduje, że najczęściej w tej fazie trwania przemocy osoby, które jej doznały decydują się na wezwanie pomocy i złożenie skargi, a więc początkują interwencję w sytuacji przemocy w rodzinie.

Faza miodowego miesiąca - jest to faza skruchy ze strony sprawcy i okazywania miłości. Agresor usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego co się stało i zaklina się, że to już się więcej nie powtórzy. Na nowo zdobywa zaufanie osoby, którą skrzywdził, staje się miły, uczynny. Ofiara wierzy w zapewnienia partnera, w to, że się zmienił bo z całych sił pragnie, żeby tak właśnie było i nawet jeśli jeszcze niedawno gotowa była uciec czy złożyć skargę teraz zostaje i wycofuje się z podejmowania działań przeciwko sprawcy. Na tym etapie istnieją szanse na to, że jeśli sprawca chcąc utrzymać związek podda się terapii, jego agresywne zachowania zostaną powstrzymane. Bez specjalistycznej pomocy, sprawca nie jest w stanie długo wytrzymać w spokoju. Ponownie wzrasta w nim napięcie i wszystko zaczyna się od nowa...⁶

---

⁶ Opracowane na podstawie materiałów Fundacji im. Stefana Batorego

Skutki przemocy w rodzinie:

Przemoc w rodzinie jest jedną z najczęstszych dysfunkcji społecznych prowadzącą do występowania chorób psychosomatycznych. Do najbardziej znamiennych objawów emocjonalnych, chorobowych i społecznych doświadczania przemocy domowej należą:

- poważne obrażenia ciała, kalectwo, choroby somatyczne (np. bóle głowy, żołądka),
- wyuczona bezradność (bierne znoszenie zachowań krzywdzących),
- wzmożone napięcie emocjonalne, impulsywność,
- zaburzenia depresyjne: obniżony nastrój, emocjonalne otępienie, niska samoocena, brak chęci do działania, negatywne myślenie o sobie, świecie, przyszłości, stany lękowe, płaczliwość, próby samobójcze;
- zaburzenia lękowe: lęk przed podjęciem działania, przed krytyką, przed odrzuceniem, nieufność do otoczenia i brak umiejętności nawiązywania kontaktów społecznych; z zaburzeniami lękowymi często współwystępują zaburzenia odżywiania, depresje, uzależnienia;
- zaburzenia adaptacyjne w pokonywaniu codziennych trudności;
- uzależnienia (od alkoholu, narkotyków, leków uspokajających) będące próbą złagodzenia odczuwanego bólu psychicznego i fizycznego;
- próby samobójcze.

Pomoc osobie doznającej przemocy w rodzinie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, a także interwencji kryzysowej, ochrony przed dalszym krzywdzeniem, zapewnienia bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, badania lekarskiego oraz zapewnienia, w określonych przypadkach, osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołem i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Powiecie Bielskim

Przemoc w rodzinie jest istotnym problemem społecznym, który występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia, sytuacji materialnej czy też miejsca zamieszkania. Zjawisko to zaburza prawidłowe funkcjonowanie rodzin, powoduje brak możliwości samodzielnego przezwyciężania przez nie problemów co ostatecznie negatywnie wpływa na realizację funkcji rodziny.

Zgodnie z ustawą członkiem rodziny jest osoba najbliższa w rozumieniu Kodeksu karnego (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca. Istotnym elementem jest tu wspólne zamieszkiwanie.

Skala problemu przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Bielskiego jest tak samo trudna do precyzyjnego oszacowania, jak na terenie całego kraju. Główną przyczyną trudności jest uzyskanie wiarygodnych, rzeczywistych danych, charakteryzujących jej rozmiar, przede wszystkim dlatego, że przemoc nadal jest problemem ukrytym, a ofiary nie szukają pomocy instytucjonalnej.

Tabela 1. Liczba rodzin/osób w rodzinach korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej, a liczba rodzin/osób korzystających z pomocy Ośrodka w których występuje przemoc w latach 2017 – 2019.

	2017		2018		2019	
	Rodziny/osoby korzystające z pomocy ośrodka	Rodziny/osoby korzystające z pomocy ośrodka, w których występuje przemoc	Rodziny/osoby korzystające z pomocy ośrodka	Rodziny/osoby korzystające z pomocy ośrodka, w których występuje przemoc	Rodziny/osoby korzystające z pomocy ośrodka	Rodziny/osoby korzystające z pomocy ośrodka, w których występuje przemoc
GOPS Bestwina	141/336	8/23	128/304	15/40	120/274	12/21
GOPS Buczkowice	128/277	2/7	118/242	5/17	112/216	3/11
OPS Czechowice-Dziedzice	534/1117	140/368	536/1061	148/660	499/909	132/563
GOPS Jasienica	330/654	2/11	264/482	2/9	252/463	0/0
GOPS Jaworze	119/237	1/4	99/196	3/11	91/181	4/9
GOPS Kozy	197/444	3/14	245/467	5/15	211/406	0/0
GOPS Porąbka	247/520	1/2	211/434	1/2	187/354	1/1
MOPS Szczyrk	197/428	3/7	191/382	5/18	237/446	4/13
GOPS Wilamowice	182/437	1/4	169/377	0/0	170/369	3/7
GOPS Wilkowice	412/769	4/19	316/578	3/11	311/511	5/17
Razem	2487/5219	165/459	2277/4523	187/783	2190/4129	164/642

Źródło: Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Bielskim.

Z powyższych danych wynika, że od 2017 roku maleje globalna liczba rodzin korzystających ze wsparcia w Ośrodkach Pomocy Społecznej w Powiecie Bielskim. Co się wiąże bezpośrednio z malejącą liczbą osób korzystających z pomocy w OPS. Jeśli jednak chodzi o liczbę rodzin korzystających ze wsparcia OPS, w których to rodzinach występuje problem przemocy to w 2017 roku było to 165 rodzin a w 2018 roku liczba to wzrosła o 13% do 187 rodzin i po tym wzroście w 2019 roku nastąpił spadek do poziomu z roku 2017 roku. Na przestrzeni tych lat można zauważyć, że w rodzinach korzystających z pomocy OPS, w których występuje przemoc, liczba osób waha się pomiędzy 3 a 4 osoby.

Procedura *Niebieskiej Karty* to ogół czynności podejmowanych i prowadzonych przez zespół osób będących przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (MOPS), gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem istnienia przemocy w rodzinie.

Obowiązkiem pracowników w/w instytucji publicznych jest wszczęcie tej procedury po uzyskaniu informacji o przemocy w rodzinie. Oznacza to, że osobą wszczynającą procedurę *Niebieskiej Karty* może być:

- policjant,
- pracownik socjalny,
- lekarz,
- pielęgniarka,
- ratownik medyczny,
- nauczyciel,
- psycholog lub pedagog szkolny

który w toku swoich czynności służbowych uzna, iż stosowana jest przemoc w rodzinie.

Wszczęcie tej procedury następuje poprzez wypełnienie formularza *Niebieska Karta* przez osobę zgłaszającą problem przemocy w rodzinie.

Tabela 2. Instytucje wszczynające procedurę *Niebieskiej Karty* w gminach Powiatu Bielskiego w latach 2017 – 2019.

	2017			2018			2019		
	OPS	Policja	Inne: oświata, ochrona zdrowia itp.	OPS	Policja	Inne: oświata, ochrona zdrowia itp.	OPS	Policja	Inne: oświata, ochrona zdrowia itp.
GOPS Bestwina	1	12	1	1	13	0	1	17	1
GOPS Buczkowice	1	17	2	3	11	0	1	9	1
OPS Czechowice- Dziedzice	10	103	9	12	86	4	9	88	6
GOPS Jasienica	2	33	1	3	37	4	2	37	5
GOPS Jaworze	2	13	0	2	9	0	0	11	0
GOPS Kozy	3	11	1	1	13	5	5	7	3
GOPS Porąbka	3	14	0	2	21	0	1	10	0
MOPS Szczyrk	3	8	1	2	17	0	6	6	0
GOPS Wilamowice	1	18	2	4	31	0	3	24	0
GOPS Wilkowice	6	16	9	2	18	3	7	10	2
Razem	32	245	26	32	256	16	35	219	18
	303			304			272		

Źródło: Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Bielskim.

Liczba *Niebieskich Kart* założonych na terenie Powiatu Bielskiego w 2019 roku zmalała w porównaniu do roku 2018 i 2017. W analizowanym okresie najczęściej procedura *Niebieskiej Karty* była wszczynana przez Policję – co stanowiło ponad 80% wszystkich procedur w Powiecie Bielskim. Natomiast liczba kart wystawianych przez Ośrodki Pomocy Społecznej wahała się pomiędzy 10% a 13%. Pozostałe *Niebieskie Karty* zostały założone przez pracowników oświaty, ochrony zdrowia lub innych instytucji - 8,5% w roku 2017 a 6,6% w roku 2019.

Wypełniony formularz *Niebieskiej Karty* jest przesyłany do Zespołu Interdyscyplinarnego, który działa w każdej gminie. Na terenie Powiatu Bielskiego swoje działania prowadzi 10 Zespołów Interdyscyplinarnych. Każdy z dziesięciu ośrodków pomocy społecznej posiada taki zespół.

Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Prokuratury, Zespołu Kuratorów Sądowych, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zespoły Interdyscyplinarne powoływane są do realizacji zadań ustawowych i ich celem jest przede wszystkim diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, w dalszej kolejności działania zapobiegawcze, prewencyjne w środowiskach zagrożonych dewiacjami i patologią, a także podejmowanie interwencji w stosunku do osób dotkniętych przemocą.

Praca Zespołu Interdyscyplinarnego wymaga opracowania i stosowania indywidualnych planów pomocy, a także wdrażania działań wobec osób stosujących przemoc. Kolejno monitoruje się zachodzące zmiany w pracy i funkcjonowaniu rodzin borykających się z problemem przemocy

Zatem działania pracowników Zespołu głównie skierowane są na pomoc osobom doznającym przemocy, świadkom przemocy oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie. Ponad to pracownicy Zespołu organizują grupę wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie, prowadzą indywidualną pracę z ofiarami przemocy a także z osobami stosującymi przemoc w rodzinie oraz koordynują pracę grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

Tabela 3. Liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych w gminach powiatu bielskiego w latach 2017 – 2019.

	2017	2018	2019
GOPS Bestwina	3	3	4
GOPS Buczkowice	4	4	4
OPS Czechowice-Dziedzice	4	5	4
GOPS Jasienica	4	5	5
GOPS Jaworze	4	4	4
GOPS Kozy	4	3	4
GOPS Porąbka	4	4	4
MOPS Szczyrk	4	4	4
GOPS Wilamowice	8	7	6
GOPS Wilkowice	5	4	4
Razem	44	43	43

Źródło: Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Bielskim.

Analiza danych zawartych w Tabeli 3 wskazuje, że co roku w gminach Powiatu Bielskiego odbywa się około 43 spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych. Najwięcej spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego odbywało się w GOPS Wilamowice w 2017 roku 8 spotkań a w latach kolejnych: w 2018 r. odbyło się 7 spotkań natomiast w 2019 r. odbyło się 6 spotkań. Najmniej spotkań zorganizował GOPS w Bestwinie w latach 2017 i 2018, a także GOPS w Kozach gdzie w 2018 roku odbyły 3 spotkania. Pozostałe jednostki przeprowadzały średnio po 4 spotkania rocznie.

W ramach działalności Zespołów Interdyscyplinarnych tworzone są grupy robocze. Zadaniem grup roboczych jest podejmowanie działań obejmujących swoim zakresem doraźną pomoc osobie doznającej przemocy i długoterminowe działania pozwalające jej na zmianę funkcjonowania i poprawę sytuacji, np. odejście z destrukcyjnego środowiska. Są to działania

dostosowane do indywidualnych potrzeb ofiar przemocy i skupiające się na poszukiwaniu najlepszych dla nich rozwiązań.

Osobę dotkniętą przemocą w rodzinie zaprasza się na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Tam analizuje się sytuację rodziny i grupa robocza opracowuje indywidualny plan pomocy rodzinie zawierający propozycje działań zmierzających do ustabilizowania sytuacji rodziny i zapewnieniu bezpieczeństwa dla wszystkich jej członków.

Tabela 4. Liczba powołanych grup roboczych w gminach Powiatu Bielskiego w latach 2017 – 2019.

	2017	2018	2019
GOPS Bestwina	40	47	41
GOPS Buczkowice	20	15	11
OPS Czechowice-Dziedzice	140	14	132
GOPS Jasienica	36	44	44
GOPS Jaworze	73	55	64
GOPS Kozy	15	19	15
GOPS Porąbka	6	6	6
MOPS Szczyrk	7	15	14
GOPS Wilamowice	35	32	26
GOPS Wilkowice	2	2	2
Razem	374	249	355

Źródło: Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Bielskim.

Dane zwarte w Tabeli 4 wskazują, iż na przełomie trzech ostatnich lat w żadnej z gmin Powiatu Bielskiego nie nastąpił znaczący wzrost częstotliwości powoływania grup roboczych. Najmniej spotkań odbyło się w gminie Wilkowice natomiast najwięcej spotkań odbyło się w roku 2017 i 2019 w gminie Czechowice-Dziedzice, odpowiednio 140 i 132, co stoi w korelacji z liczbą rodzin objętych pomocą przez dany OPS. Biorąc pod uwagę całość danych, można zauważyć, że na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba powoływanych grup roboczych

zmieniała się i po spadku powołanych grup roboczych w 2018 roku, znowu nastąpił wzrost w 2019 roku, w którym powołano 355 grup roboczych w Powiecie Bielskim.

Tabela 5. Liczba rodzin, osób (ofiar i sprawców) objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w gminach Powiatu Bielskiego w latach 2017 – 2019.

	2017			2018			2019		
	Liczba rodzin	Liczba osób - ofiary	Liczba osób - sprawcy	Liczba rodzin	Liczba osób - ofiary	Liczba osób - sprawcy	Liczba rodzin	Liczba osób - ofiary	Liczba osób - sprawcy
GOPS Bestwina	13	16	13	14	17	13	15	16	14
GOPS Buczkowice	31	80	31	34	78	34	26	57	26
OPS Czechowice-Dziedzice	140	251	140	148	263	148	132	563	132
GOPS Jasienica	24	54	55	53	50	50	33	66	66
GOPS Jaworze	18	27	18	17	28	17	18	24	18
GOPS Kozy	15	36	15	19	51	19	15	47	15
GOPS Porąbka	33	33	29	30	30	22	16	16	16
MOPS Szczyrk	26	26	26	25	24	24	25	24	25
GOPS Wilamowice	21	21	21	35	37	35	27	29	27
GOPS Wilkowice	34	35	33	33	35	31	29	29	25
Razem	355	579	381	408	613	393	336	871	364

Źródło: Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Bielskim.

Interpretacja danych zawartych w powyższej Tabeli 5 wskazuje na zmienną liczbę rodzin w Powiecie Bielskim, w których występuje przemoc – od 355 rodzin w roku 2017, przez wzrost do 408 rodzin w roku 2018 i zmniejszenie do 336 rodzin w 2019 roku. Można zauważyć dosyć znaczący wzrost liczby osób – ofiar przemocy w rodzinie o prawie 300 osób od 2017 do 2019 roku. W większości przypadków sprawca krzywdzi nie tylko współmałżonka ale także dzieci i osoby starsze (rodziców, teściów, dziadków).

W Powiecie Bielskim największa liczba rodzin z problemem przemocy i osób ofiar przemocy w rodzinach jest zauważalna w gminie Czechowice-Dziedzice. W pozostałych gminach liczby te kształtują się podobnie w poszczególnych latach.

Jeśli chodzi o sprawców przemocy w rodzinie to ich liczba w poszczególnych gminach i w poszczególnych latach waha się ale nie są to duże zmiany. Można zauważyć, że w roku 2019 w Powiecie Bielskim nastąpił spadek liczby sprawców w porównaniu z rokiem 2018 i 2017, niemniej jednak zasięg oddziaływania jednego sprawcy wzrósł znacząco z średnio 1,5 w 2017 i 2018 roku do 2,4 liczby osób doświadczających przemocy z jego strony w roku 2019.

Dane dotyczące liczby ofiar przemocy w rodzinie wynikają także z liczby interwencji jakich udziela Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej. Osoby, które zgłosiły się do Ośrodka zestawiono z danymi dotyczącymi osób zgłaszających się z problemem przemocy w rodzinie. Interwencje związane z przemocą ze strony bliskich stanowiły jeden z czterech najczęściej zgłaszanych problemów obok konfliktów w związkach, konfliktów rodzinnych i problemów wychowawczych.

Tabela 6. Liczba osób z Powiatu Bielskiego korzystająca ze wsparcia POIK i liczba osób zgłaszających problem przemocy ze strony bliskich 2017 – 2019.

	2017	2018	2019
Liczba osób z Powiatu Bielskiego korzystająca ze wsparcia POIK	409	479	682
Liczba osób z Powiatu Bielskiego korzystająca ze wsparcia POIK zgłaszająca problem przemocy ze strony bliskich	58	46	56

Źródło: Dane z Podbeskidzkiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej.

Jak można zauważyć w przytoczonych danych, pomimo znacznego wzrostu osób korzystających ze wsparcia POIK w Bielsku-Białej na przestrzeni lat – od 409 osób w 2017 r

aż do 682 w roku 2019, liczba interwencji dotyczących przemocy ze strony bliskich jest na podobnym poziomie i nie ma znaczącego przyrostu osób zgłaszających się z tym problemem.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na powiaty zadania do realizacji z zakresu administracji rządowej. Jednym z tych zadań jest opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Natomiast z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika również obowiązek realizowania programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań. W Powiecie Bielskim są opracowane i realizowane oba programy. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany jest od 2011 roku i ma formę zajęć grupowych natomiast program psychologiczno-terapeutyczny realizowany jest od roku 2018 i ma charakter spotkań indywidualnych.

Tabela 7. Liczba osób z Powiatu Bielskiego biorąca udział w programach dla sprawców przemocy w rodzinie 2017 – 2019.

	2017		2018		2019	
	Osoby biorące udział w programie	Osoby, które zakończyły program	Osoby biorące udział w programie	Osoby, które zakończyły program	Osoby biorące udział w programie	Osoby, które zakończyły program
Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	12	8	10	6	10	8
Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	0	0	3	3	2	2
Łączna liczba osób	12	8	13	9	12	10

Źródło: Opracowanie własne PCPR w Bielsku-Białej.

Jak wynika z przedstawionych danych udział w obu programach w ciągu kolejnych lat dotyczy podobnej liczby osób stosujących przemoc w rodzinie. Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie kończy co roku tyle osób ile zaczyna

natomiasz program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie kończy od 2 do 4 osób mniej niż zaczyna, przy czym obserwujemy sukcesywny, procentowy wzrost skuteczności oddziaływań programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie z 66% osób, które ukończyły program w roku 2017 do 83% w roku 2019.

Wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie

Powiat Bielski składa się z 10 gmin, w których funkcjonują ośrodki pomocy społecznej, które zgodnie z art. 7 Ustawy o pomocy społecznej zakresem wsparcia obejmują osoby i rodziny, których dotyczy problem przemocy w rodzinie.

Są to ośrodki pomocy społecznej w następujących gminach:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-512 Bestwina, ul. Szkolna 4;
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-374 Buczkowice, ul. Lipowska 730;
Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Kolejowa 37;
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-385 Jasienica, ul. Zdrowotna 845;
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-384 Jaworze, ul. Zdrojowa 85;
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-340 Kozy, ul. Szkolna 1;
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-353 Porąbka, ul. Rynek 4;
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-370 Szczyrk, ul. Beskidzka 4;
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-330 Wilamowice, ul. Rynek 1;
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 43-365 Wilkowice, ul. Parkowa 10.

W każdej gminie Powiatu Bielskiego funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która jest powoływana na podstawie art. 41 ust. 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U z 2019 poz. 2277 ze zm.) przez wójta/burmistrza. Komisje działają przy OPS lub przy Urzędach Gminy lub Urzędach Miasta.

W skład Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 41 ust. 4 ww. ustawy). Komisje te zakresem swojej działalności obejmują także problemy dotyczące zarówno ofiar, jak i sprawców przemocy w rodzinie.

Tabela 8. Instytucje/organizacje/formy wsparcia działające na terenie gmin Powiatu Bielskiego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i sprawców stosujących przemoc w rodzinie.

Gmina	Instytucja/ organizacja/ forma wsparcia	Adres, telefon, e-mail	Zakres świadczonego wsparcia
Bestwina	Punkt Konsultacyjny	ul. Szkolna 4, 43-512 Bestwina tel.: 32 215 46 37 e-mail: profilaktyka@bestwina.pl	zespół motywujący do podjęcia terapii, zmian w zachowaniu, pomoc prawna, spotkania z psychologiem
Buczkowice	Psycholog	ul. Lipowska 730, 43-374 Buczkowice tel.: 33 811 77 11, 660 515 963	wsparcie psychologiczne
Czechowice- Dziedzice	Punkt Konsultacyjny	43-502 Czechowice- Dziedzice, Plac Jana Pawła II 2 tel.: 783 444 817	poradnictwo z zakresu: psychologicznego, prawnego, uzależnień od substancji psychoaktywnych
	Świetlica Zatoka	43-502 Czechowice- Dziedzice ul. Słowackiego 34 a tel.: 32 215 26 90 www.ops-czdz.pl zatoka@ops-czdz.pl	poradnictwo z zakresu: rodzinnego, pedagogicznego, psychologicznego
	Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Czechowicach- Dziedzicach	43-502 Czechowice- Dziedzice, ul. Traugutta 1 tel.: 32 215 22 20 www.poradnia-czechowice.pl poradnia.pp@wp.pl	poradnictwo z zakresu: rodzinnego, pedagogicznego, psychologicznego
	Miejski Ośrodek Terapii Uzależnień	43-502 Czechowice- Dziedzice, ul. Nad Białką 1b tel.: 32 215 97 40 motuczdz@bk-europe.pl	poradnictwo z zakresu: rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poradnictwo rodzinne, prawne dla osób pokrzywdzonych przestępstwem poradnictwo w sprawach finansowych
Jasienica	Punkt konsultacyjny	tel.: 33 821 60 91	pomoc psychologiczna, porady prawne, porady z zakresu konfliktów rodzinnych i przemocy w rodzinie, pomoc z zakresu dopalaczy i narkomani, psychoterapeuta

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Bielskim na lata 2021 – 2028

Jaworze	Punkt konsultacyjny „Pod Goruszką”	ul. Szkolna 97, 43-384 Jaworze tel.: 33 82 86 677 e-mail: gops@jaworze.pl	- porady wspierająco-prawne dla rodzin zagrożonych przemocą i problemem choroby alkoholowej, - porady psychologiczne, - przyjmuje terapeuta uzależnień
Kozy	Gminny Punkt Konsultacyjny w Kozach	ul. Szkolna 1, 43-340 Kozy tel. 33 817 58 27 gops@gops.kozy.pl	porady psychologiczne i prawne, terapia uzależnień.
	Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem w Kozach	ul. Kościelna 25, 43-300 Kozy tel. 667 254 713	pomoc prawna, psychologiczna i materialna.
Porąbka	Wsparcie psychologiczne w GOPS w Porąbce	43-353 Porąbka, ul. Rynek 4;	wsparcie psychologiczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i sprawców stosujących przemoc w rodzinie
Szczyrk	Poradnictwo prawne	43-370 Szczyrk, ul. Beskidzka 48 p. 2 I i II wtorek miesiąca w godz. 16:00 – 18:00	porady prawne dla osób uzależnionych i ich rodzin, zwłaszcza ofiar przemocy w rodzinie
	Psycholog	43-370 Szczyrk, ul. Beskidzka 48 p. 2 I i III czwartek miesiąca w godz. 13:00 – 19:00	porady dla osób z problemem uzależnień oraz dotkniętych przemocą w rodzinie
	Terapeuta	43-370 Szczyrk, ul. Beskidzka 48 p. 2 poniedziałek w godz. 17:30 – 20:30	porady dla osób z problemem uzależnień oraz dotkniętych przemocą w rodzinie
Wilamowice	Punkt konsultacyjno-informacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich rodzin	43-330 Wilamowice, ul. Sienkiewicza 2, tel.: 33 81 29 479 e-mail: justyna.hetnal@wilamowice.pl	udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, terapeutycznej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
	Placówka Wsparcia Dziennego	43-330 Wilamowice, ul. Sienkiewicza 2, tel.: 33 81 29 479 e-mail: pwd@wilamowice.pl	sprawowanie opieki nad dziećmi zagrożonymi zjawiskiem demoralizacji społecznej
Wilkowice	Psycholog dla dorosłych Psycholog dla dzieci	43-365 Wilkowice, ul. Wyzwolenia 18 tel.: 696 050 760, 33 817 12 40	wsparcie psychologiczne
	Punkt konsultacyjny	43-365 Wilkowice, ul. Wyzwolenia 25	poradnictwo z zakresu: psychologicznego, prawnego

Źródło: Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Bielskim.

Wsparcie dla osób z problemem przemocy w rodzinie, które jest jednym z kryzysów dotyczących zarówno osób jak i rodzin, świadczy także Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej, przy ul. Pięknej 2. Ośrodek swoim działaniem obejmuje mieszkańców miasta Bielsko-Biała jak i wszystkich gmin Powiatu Bielskiego.

Ośrodek jest placówką zapewniającą specjalistyczne usługi psychologiczne i hostelowe, które są dostępne przez całą dobę – osobom, rodzinom i społecznościom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Celem pomocy świadczonej przez Ośrodek jest zapobieganie powstaniu lub pogłębianiu się skutków trudnych sytuacji życiowych w postaci indywidualnych i rodzinnych kryzysów.

Pomoc dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Bielskim realizowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej, ul. Piastowska 40 i obejmuje realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, który ma formę zajęć grupowych. Natomiast indywidualne wsparcie jest świadczone poprzez realizację programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Przemoc w rodzinie to przestępstwo ścigane z urzędu i Policja ma obowiązek zawsze interweniować, a w przypadku stwierdzenia przemocy domowej założyć Niebieską Kartę. Składa się ona z dwóch części: notatki urzędowej dotyczącej przemocy w rodzinie oraz informacji dla ofiar przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym przez prawo.

Policjant jest zazwyczaj pierwszą osobą wzywaną w sytuacji przemocy w rodzinie. Do podstawowych zadań Policji, należy ochrona życia, zdrowia i mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra. Oznacza to obowiązek ochrony osób słabszych i krzywdzonych.

W Powiecie Bielskim znajdują się następujące komisariaty i posterunki Policji, które obejmują swoim zasięgiem wszystkie 10 gmin powiatu.

Tabela 9. Komisariaty/posterunki Policji działające na terenie gmin Powiatu Bielskiego.

Zasięg terytorialny	Komisariat policji	Adres/telefon komisariatu policji
Gminy: Czechowice-Dziedzice, Bestwina	Komisariat Policji w Czechowicach- Dziedzicach	ul. Mickiewicza 1, 43-502 Czechowice-Dziedzice, tel. 47 85 708 10, e-mail: czechowice@bielsko.ka.policja.gov.pl
Gminy: Jaworze, Jasienica	Komisariat Policji w Jasienicy	ul. Zdrowotna 1401, 43-385 Jasienica tel.: 47 85 702 15, e-mail: jasienica@bielsko.ka.policja.gov.pl
Gminy: Wilamowice, Porąbka	Komisariat Policji w Kobiernicach	ul. Żywiecka 6, 43-356 Kobiernice tel.: 47 85 707 10 e-mail: kobiernice@bielsko.ka.policja.gov.pl
Gminy: Szczyrk, Buczkowice	Komisariat Policji w Szczyrki	ul. Myśliwska 40, 43-370 Szczyrk tel.: 47 85 706 10 e-mail: szczyrk@bielsko.ka.policja.gov.pl
Gminy: Kozy	Posterunek Policji w Kozach	ul. Szkolna 5, 43-340 Kozy tel.: 47 85 707 40 e-mail: kozy@bielsko.ka.policja.gov.pl
Gminy: Wilkowice	Posterunek Policji w Wilkowicach	ul. Parkowa 2, 43-365 Wilkowice tel.: 47 85 706 40 e-mail: wilkowice@bielsko.ka.policja.gov.pl

Źródło: Dane: <https://slaska.policja.gov.pl>

Każda osoba wzywająca policję ma prawo do:

- zapewnienia jej przez interweniujących policjantów doraźnego bezpieczeństwa (art.15, ust. 1, pkt 3 ustawy o Policji - Policjanci wykonując czynności mają prawo zatrzymywania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia),

- uzyskania informacji, kto przyjechał na wezwanie - dlatego można i należy zapytać o numery identyfikacyjne policjantów, a także o nazwę i siedzibę jednostki, w której pracują policjanci podejmujący interwencję,
- wykorzystania dokumentacji z interwencji policyjnych (notatek urzędowych) jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy,
- zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy.

Cele do realizacji.

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Bielskim.

Cele szczegółowe:

- 1. Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**
- 2. Udzielanie wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.**
- 3. Prowadzenie działań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.**
- 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Cel: Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania:

1.1 Nawiązanie współpracy z powiatowymi placówkami oświatowymi w celu przygotowania oferty dla dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1.2 Przeprowadzenie działań profilaktycznych na rzecz rodzin zastępczych w Powiecie Bielskim w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1.3 Przygotowywanie i propagowanie materiałów informacyjnych o zjawisku przemocy w rodzinie i promujących prawidłowe postawy wolne od przemocy.

1.4 Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Bielskim.

Realizatorzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Placówki oświatowe,
- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Jednostki organizacyjne Powiatu Bielskiego,
- Organizator Pieczy Zastępczej.

Wskaźniki:

- liczba spotkań z przedstawicielami powiatowych placówek oświatowych w celu przygotowania oferty dla dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba rodzin zastępczych w których zrealizowano działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba przygotowanych materiałów informacyjnych o zjawisku przemocy w rodzinie i promujących prawidłowe postawy wolne od przemocy,
- liczba opracowanych programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Bielskim.
- Liczba zrealizowanych programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Bielskim.

Cel: Udzielanie wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Zadania:

- 2.1 Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie.
- 2.2 Przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwości uzyskania wsparcia przez osoby dotknięte przemocą w rodzinie.
- 2.3 Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- 2.4 Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Realizatorzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Policja, Kuratorzy Sądowi,
- Ośrodki Pomocy Społecznej,

Wskaźniki:

- liczba osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie korzystających ze specjalistycznego poradnictwa,
- liczba przygotowanych materiałów informacyjnych o możliwości uzyskania wsparcia przez osoby dotknięte przemocą w rodzinie,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Cel: Prowadzenie działań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadania:

- 3.1 Opracowywanie i realizacja powiatowego programu działań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 3.2 Opracowywanie i realizacja powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

3.3 Współpraca z instytucjami prowadzącymi działania na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie.

3.4 Działania informacyjne i edukacyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Policja,
- Kuratorzy Sądowi,
- Sądy,
- Prokuratura,
- Ośrodki Pomocy Społecznej.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie biorąca udział w programach edukacyjno-korekcyjnych,
- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie biorąca udział w programach psychologiczno-terapeutycznych,
- liczba zainicjowanych kontaktów z instytucjami prowadzącymi działania na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie,
- liczba działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Cel: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania:

4.1 Organizowanie spotkań dla pracowników instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.2 Inicjowanie działań zmierzających do wymiana informacji między podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

- Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Placówki oświatowe,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Policja,
- Kuratorzy Sądowi,
- Ośrodki Pomocy Społecznej.

Wskaźniki:

- liczba spotkań dla pracowników instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba pracowników instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestniczących w spotkaniach,
- liczba zainicjowanych działań zmierzających do wymiany informacji między podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Monitoring i ewaluacja programu.

Monitoring i ewaluacja programu dokonywane będzie raz w roku i działania zrealizowane w ramach programu będą przedstawiane w sprawozdaniu rocznym z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej na Radzie Powiatu Bielskiego.

Źródło finansowania programu

Finansowanie odbywać się będzie w ramach środków:

- środki własne samorządu powiatowego,
- środki budżetowe administracji rządowej w tym dotacja Wojewody Śląskiego na realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- środki pozyskane z innych źródeł.